

Saku valla noorteuuring

Saku 2020

Saku Vallavalitsus

Koostaja: MTÜ Arengutoetajate ühing

Sissejuhatus

Saku valla noorte seas viidi 2019. aasta lõpus läbi küsitlus, mille eesmärgiks oli saada teada noorte arvamust Saku vallas olevate erinevate noorsootöö ja noori puudutavate tegevuste, organisatsioonide ja võimaluste kohta. Käesolev aruanne on jaotatud nelja alapeatükki;

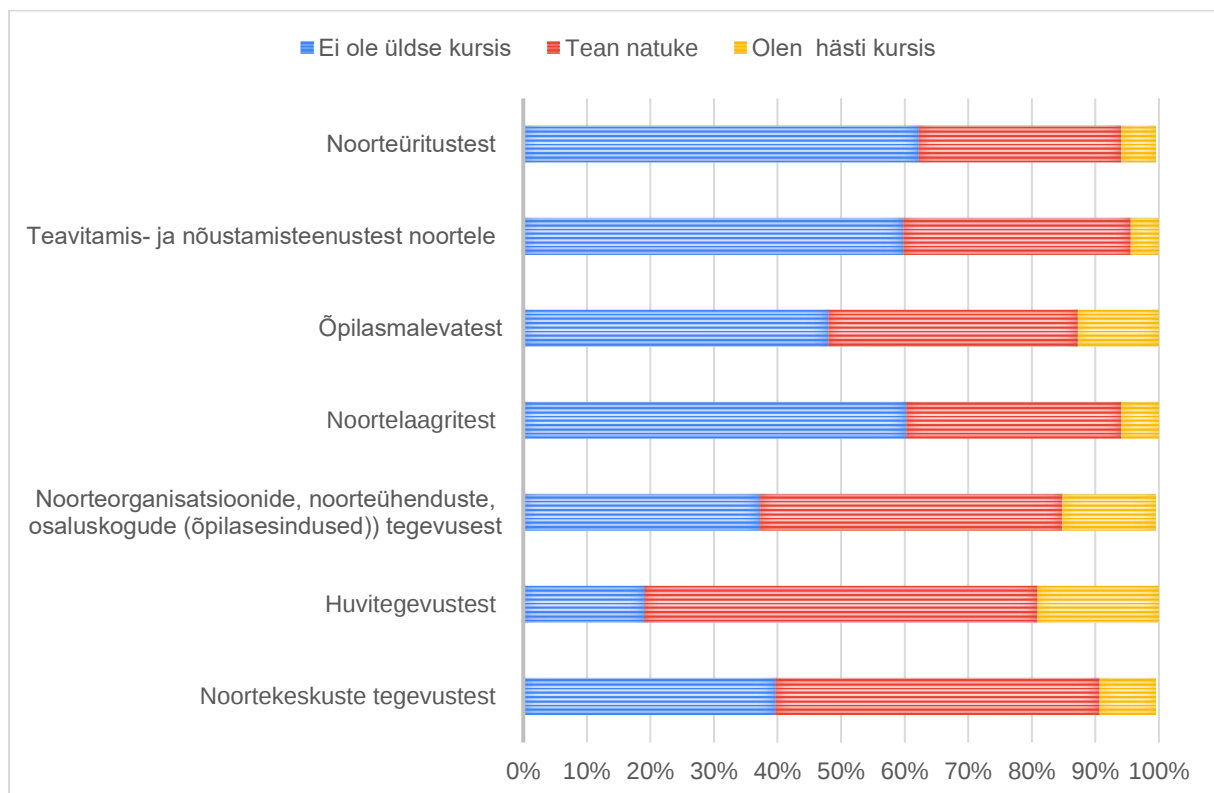
- Noorte teadlikkus noorsootöö võimalustest ja osalus neis
- Rahulolu noorsootöö teenustega Saku vallas
- Noortele suunatud nõustamine Saku vallas
- Noortele suunatud info kättesaadavus ja noorte kaasamine Saku elu puudutavate küsimuste lahendamisse

Küsitlus viidi läbi veebiküsitlusena, küsitlusele vastas 204 noort. Vastanud jagunesid soo lõikes üsna võrdselt, poisse oli 45 ja tüdrukuid 55%. Ligi 60% vastanud noortest elas Sakus, ülejäänud kas Kiisal, Kurtnas või mujal Saku vallas. Vastanud noored olid vanuses 13-19, jagunedes suhteliselt ühtlaselt. Siiski oli 19 aastaseid vaid mõni üksik. Vastajad on edasises analüüsis jaotatud kahte gruppi. Nooremad (13-15) ja vanemad noored (16-19) aastased.

Noorte teadlikkus noorsootöö võimalustest ja osalus neis

Saku vallas on võimalik osaleda mitmesugustes noorsootöö tegevustes. Omaette küsimuseks on see, kuivõrd noored on teadlikud neist. Kõige enam olid küsitlusele vastanud noored kursis sellega, milliseid huvitegevusi Saku vallas noortele pakutakse. Üle poole noortest oli kas hästi kursis või teadis natuke ka noortekeskuse ja noorteorganisatsioonide (sh õpilasesindus) tegevustest. Noorteürituste puhul oli aga kõige enam neid, kes polnud üldse pakutud võimalustega kursis (vt. Joonis 1).

Joonis 1. Teadlikkus Saku vallas noortele pakutavatest võimalustest

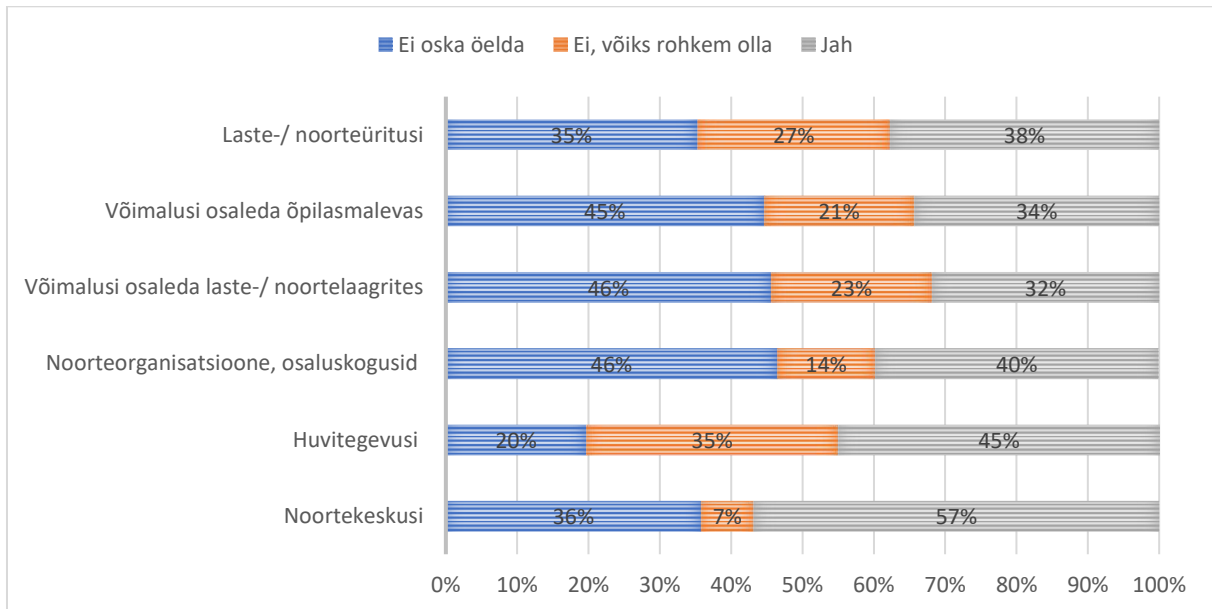

Soolises võrdluses olid tüdrukud võrreldes poistega rohkem informeeritud pakutavatest võimalustest. Võrdne oli teadlikkus noorteürituste, teavituse ja nõustamise osas. Nooremad võrreldes vanemate noortega teadsid enam noortekeskustega, õpilasmalevaga seonduvatest võimalustest. Noorteorganisatsioonide, noorteühenduste, osaluskogude puhul oli aga vastupidi. Saku vallas on noortel võimalik kuuluda mitmesse noorteorganisatsiooni. Küsitlusele vastanud noortel paluti neist ühte nimetada ja kirjeldada millega see organisatsioon tegeleb. Kõige enam nimetati noorte poolt õpilasesindust, järgnesid noored kotkad ja kodutütred. Muid organisatsioone nimetati üksikutel juhtudel, nimetati näiteks ENTÜt, Jaapani klubi, samuti ka noortekeskust ja õpilasmalevat. Samas definitsiooni kohaselt pole näiteks õpilasesindus ega õpilasmalev noorteühing. Kindlasti tuleb antud juhul välja tuua ka seda, et vaid kolmandik küsitlusele vastanud noortest oskas üldse nimetada mõnda organisatsiooni.

Seda, kas noorsootöö tegevusi ja võimalusi on piisavalt, suur osa noortest hinnata ei osanud. Kõige enam tuli see esile noorteorganisatsioonide, osaluskogude, õpilasmalevate ja noortelaagrite puhul.

Huvitegevuste ja laste ja noorteürituste osas anti kõige enam hinnanguks see, et neid võiks rohkem olla. Noortekeskuste puhul oli nii arvajaid aga vaid kümnendik. Samas oli kõigi Joonisel 2 toodud tegevuste ja võimaluste osas alati neid noori rohkem, kes arvasid, et tegevusi või võimalusi on piisavalt. Eriti tuli see esile noortekeskuste puhul, kus üle poolte vastanud noortest leidis, et noortekeskusi on Saku vallas piisavalt.

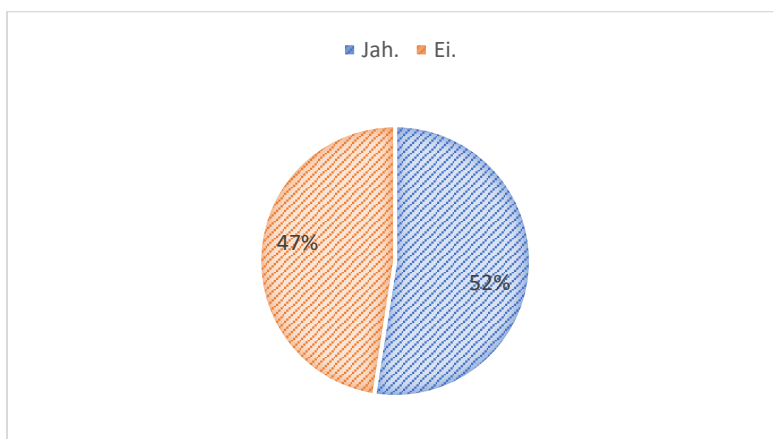
Joonis 2. Noorte hinnang noorsootöö tegevuste ja võimaluste piisavusele

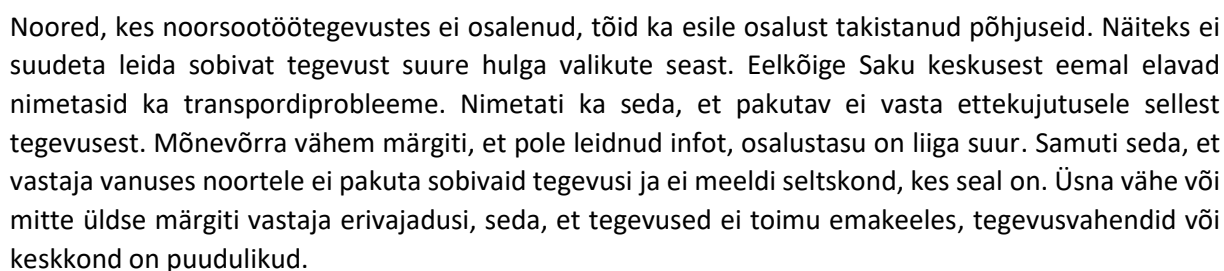
Noorte antud hinnangud noorsootöö tegevuste ja võimaluste piisavusele erinesid soo ja vanuse lõikes. Poisid arvasid võrreldes tüdrukutega enam, et on piisavalt huvitegevusi. Noorteorganisatsioonide ja osaluskogude, võimaluste osas osaleda laste ja noortelaagrites osas oli jällegi tüdrukute seas enam neid, kes pidasid neid piisavaks. Nooremad arvasid vanematest noortest enam, et Sakus on piisavalt noortekeskusi, võimalusi osaleda laste ja noortelaagrites.

Üldse aga osales 2019. aastal mõnes noorsootöö tegevuses nagu huviring, huvikool ja sporditreenn, noortekeskuse, noorteorganisatsiooni tegevus, õpilasesindus, laager, malev või noorteüritus pool küsitlusele vastanud noortest (vt. Joonis 3).

Joonis 3. Osalus mõnes noorsootöö tegevuses

Sõnapilve graafik 1. Noorsootegevused, millega Saku noored tegelevad

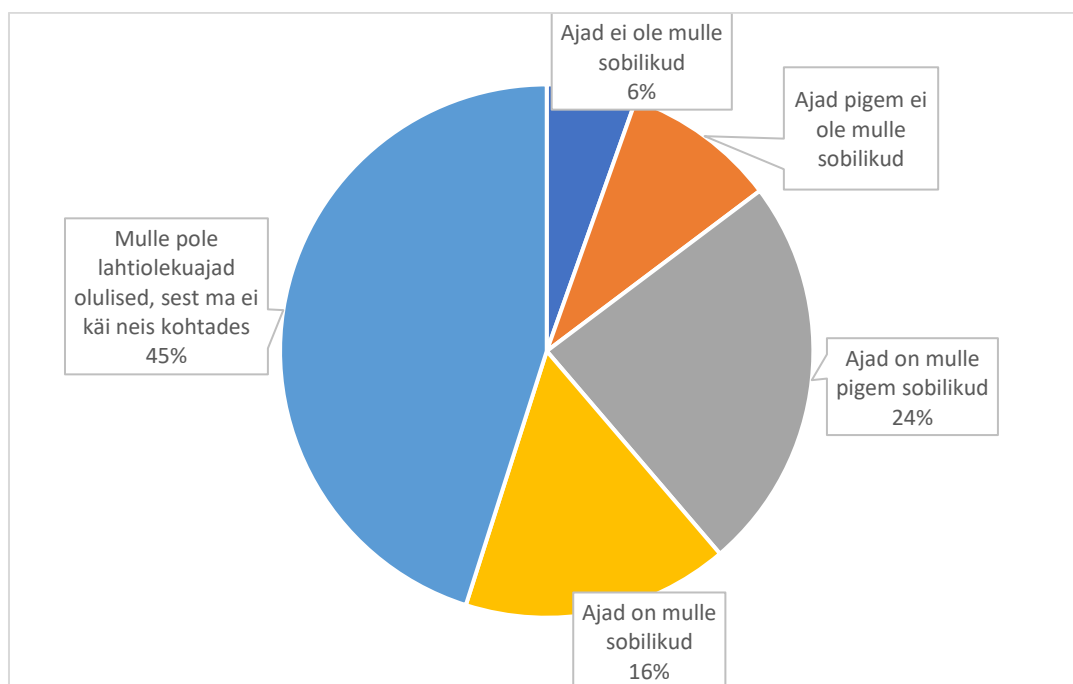
Sõnapilve graafik 2. Noorsootegevustes mitteosalemise põhjused

Rahulolu noorsootöö teenustega Saku vallas

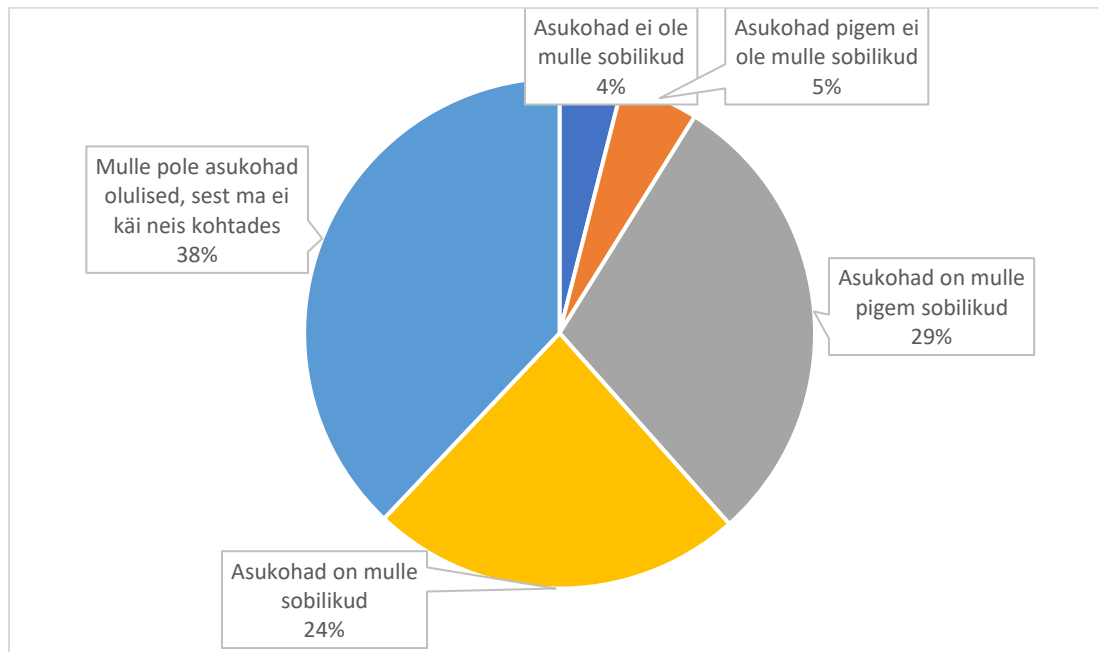
Hinnanguid rahulolu osas Saku valla noorsootöö teenuseid pakkuvate asutuste (nt noortekeskused, huvikool, spordiklubi, kultuurikeskus) lahtiolekuaegade kohta oli mitmesuguseid. Kõigepealt tuleb esile tuua seda, et ligi pool vastanutest ei osanud oma hinnangut anda, kuna ei külastanud nimetatud asutusi. Neid noori oli vähe, kellele lahtiolekuajad olid täiesti sobilikud, oli kõige enam neid, kes hindasid lahtiolekuaegu pigem sobilikuks. Siiski oli vastanud noortest 15% arvamusel, et lahtiolekuajad ei ole üldse või pigem ei ole sobilikud (vt. Joonis 4). Nii vastanud noorte osatähtsus võib tunduda väike aga kui arvestada ainult nimetatud asutusi külastavaid noori, siis nendest moodustasid rahulolematud noored ligi kolmandiku. Rahulolu noorsootöö teenuseid pakkuvate asutuste lahtiolekuaegade kohta ei erinenud märkimisväärselt soo ja vanuse lõikes.

Joonis 4. Rahulolu noorsootöö teenuseid pakkuvate asutuste lahtiolekuaegade kohta

Võib öelda, et valdav enamik küsitlusele vastanud ja noorsootöö tegevuskohti (nt huvikool, avatud noortekeskus, skatepark, spordisaal jne) külastavatest noortest on asukohaga ka rahul. Neljandik kõigist vastanutest arvas, et asukohad on sobilikud, ligi kolmandiku hinnangul on need pigem sobilikud. Alla 10% vastanute arvates asukohad kas üldse polnud või pigem polnud sobilikud (vt. Joonis 5). Tegevuskohtade asukoha sobivust puudutavas küsimuses märkimisväärsed soost või vanusest lähtuvad erinevused puudusid.

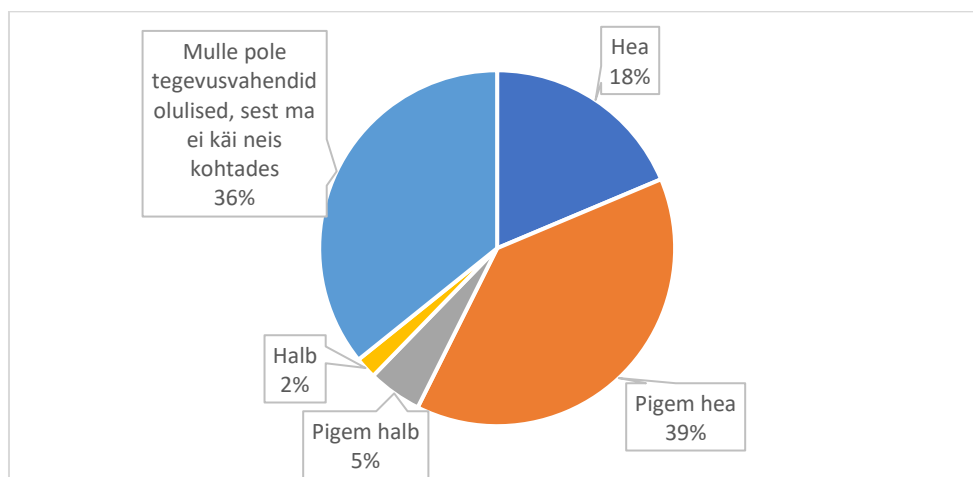
Joonis 5. Rahulolu noorsootöö tegevuskohtade asukohaga

Juhul kui asukohti siiski ei peetud sobilikuks, oli tegu vastajatega, kelle elukoht oli väljaspool Saku keskust ja kaugel noorsootöö tegevuskohast. Probleemina toodi siin mittepiisavaid transpordiühendusi.

Huvikoolides, ringides, trennides, avatud noortekeskustes jne on võimalik kasutada erinevaid tegevusvahendeid nagu nt pillid, joonistamise ja spordivahendid, arvutid jms. Küsimustikule vastanud noortel paluti hinnata nende asutuste poolt pakutavaid vahendeid noortele mõeldud tegevusteks. Heaks pidas vahendeid 18% vastanutest, pigem heaks 39%. Halvaks või pigem halvaks hindas neid alla kümnendiku. Jällegi oli küllaltki palju neid noori, kes hinnangut ei andnud, kuna ei käi nimetatud kohtades (vt. Joonis 6).

Joonis 6. Hinnang noorsootöö asutustes pakutavatele tegevusvahenditele

Sõnapilve graafik 3. Tegevused, millega Saku noored tahaksid tegeleda

Noortele suunatud nõustamine Saku vallas

Saku vallas on võimalik noortel saada nõustamist oma kodukohas. Seda kas noorsootöötajatelt, juhendajatelt, õpetajatelt, sotsiaal või lastekaitsetöötajatelt. Noortelt küsiti seda, mis teemal nad on nõustamist saanud ja küsinud. Valida sai mitu varianti, kuid välja joonistusid ka teemad mida märgiti rohkem ja teemad, mille osas oldi vähem nõustamist küsitud.

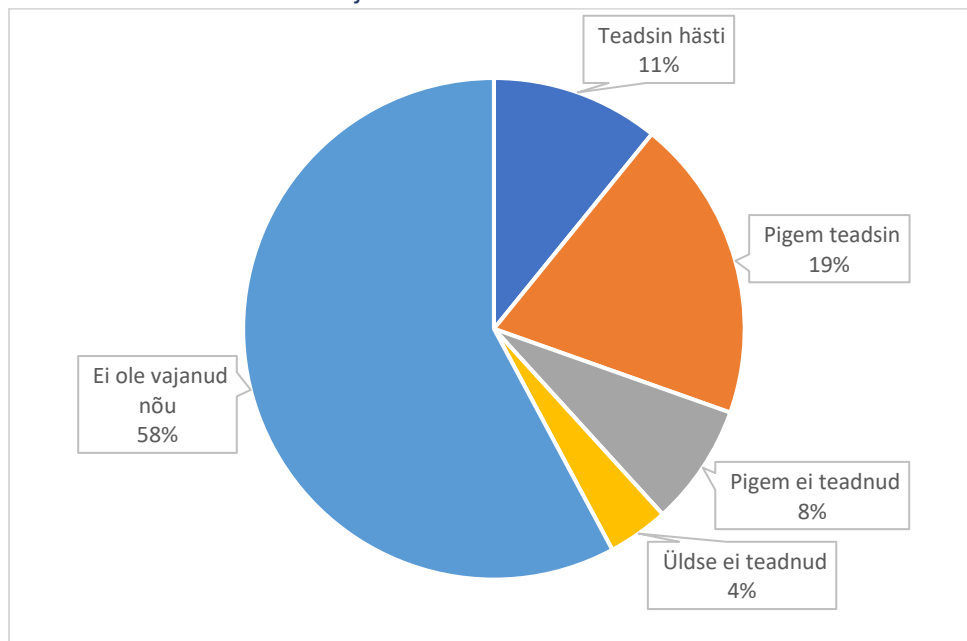
Kõige enam nimetati õpingute jätkamist, edasiste õpingute planeerimist, huvitegevusi, hobi/ringi valikut. Üsna palju nimetati ka suhted eakaaslastega, suhtlemisioskusi, tervist ja tervisekäitumist, sealhulgas seksuaalkasvatust samuti projektide algatamist ja läbiviimist. Teemasid illustreerib ka järgnev sõnapilv.

Sõnapilve graafik 4. Nõustamise põhjused

Rõhutada tuleb siin siiski seda, et üle poole noortest nõustamist ei vajanud. Suurem osa noortest, kes nõu vajasisid, olid ka teadlikud sellest, kellelt nõu küsida. Samas neid, kes ei teadnud oli siiski küllaltki palju. Üldse ei teadnud 4 ja pigem ei teadnud 8% kõigist vastanud noortest (vt Joonis 7). Nõustamist kasutanud noortest moodustasid nad neljandiku. Teisisõnu, nendel noortel oli enne nõustamise saamist olnud vaja välja selgitada, kellelt seda üldse saada.

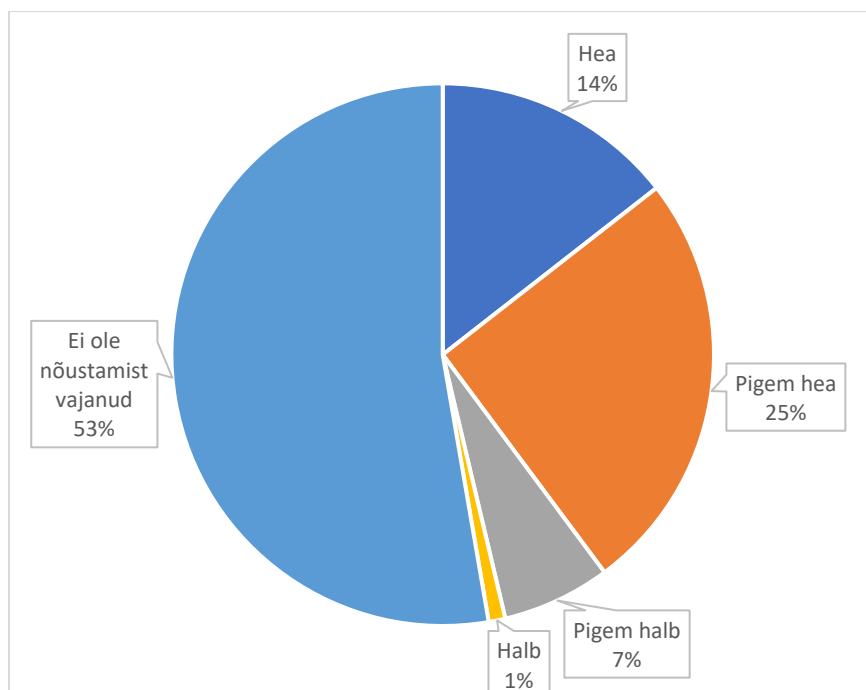
Joonis 7. Teadlikkus nõu andjatest Saku vallas

Mis puudutab võimalikke erinevusi teadlikkuse osas, kelle poole nõustamiseks pöörduda, siis vanuse lõikes erinevusi polnud. Küll aga oli poiste seas mõnevõrra rohkem neid, kes nõu ei vajanud.

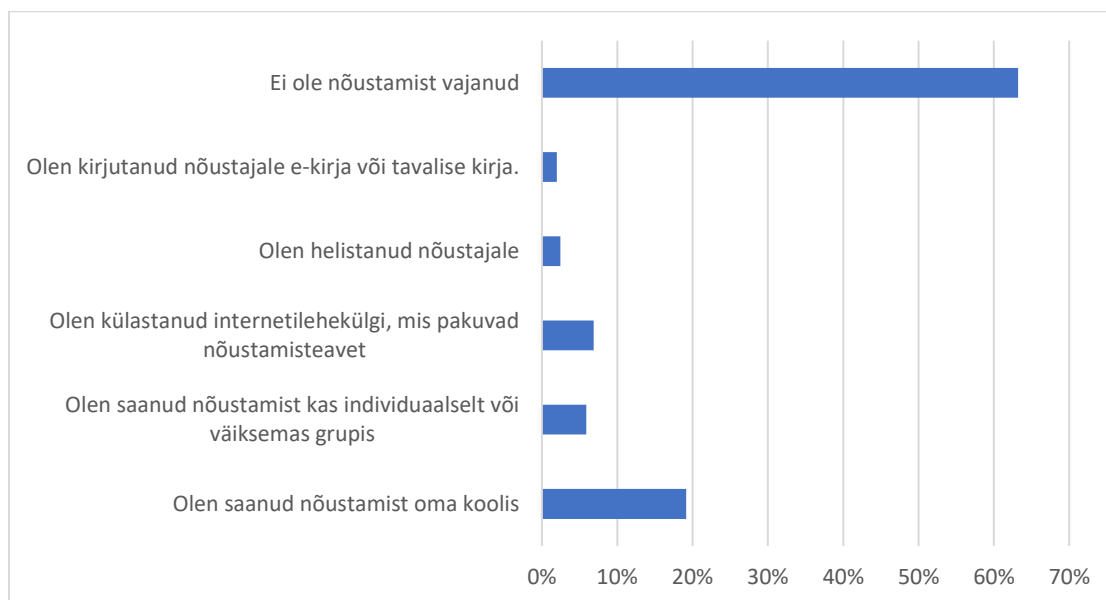
Hinnang nõustamisteenuse kättesaadavusele Saku vallas oli kokkuvõttes siiski hea. Kõigist vastanud noortest 40% pidas kättesaadavust kas heaks või pigem heaks (vt. Joonis 8).

Joonis 8. Hinnang nõustamisteenuse kättesaadavusele

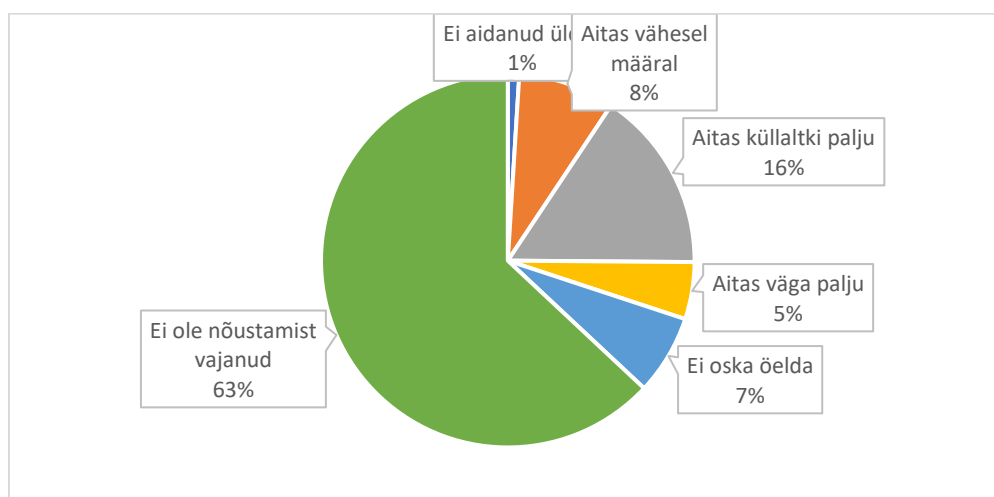
Siiski oli vanemate noorte seas oli enam neid, kes hindasid nõustamisteenuse kättesaadavust halvaks või pigem halvaks, samuti oli soo lõikes poiste seas ootuspäraselt enam neid, kes ei olnud nõustamisteenust vajanud. Kõige enam on nõustamist kasutanud noortest saanud seda kasutada oma koolis. Ligi 10% on külastanud ka vastavaid internetilehekülgi ning saanud nõustamist kas individuaalselt või väiksemas grupis.

Joonis 9. Peamised nõustamise viisid

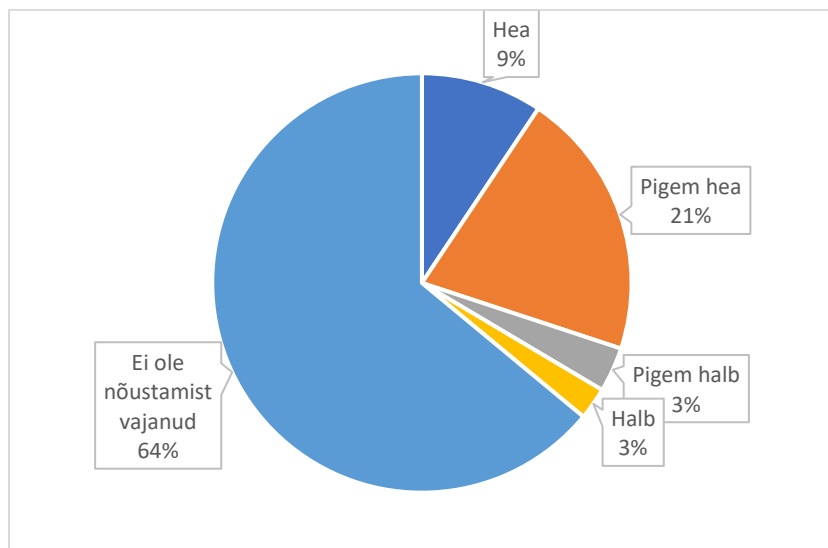
Nooremate seas oli rohkem neid, kes on nõustamist saanud rohkem koolis, vanemate seas aga enam neid, kes kasutanud näiteks interneti, et ise vastavaid materjale otsida. Soo lõikes suuri erinevusi polnud, välja arvatud jällegi see, et poiste seas oli enam neid, kes nõustamist vajanud polnud. Nõustamisel saadud info või nõuanded aitasid sobivate võimaluste otsimisel ja/või valikute tegemisel enamikku nõustamist saanud noortest. Noori, kes nõustamist olid saanud, kuid abi üldse polnud saanud, praktiliselt polnud (vt. Joonis 10).

Joonis 10. Hinnang nõustamisel saadud info abist valikute tegemisel

Selles osas, kas nõustamine aitas, märkimisväärseid soolisi ja vanuselisi erinevusi ei ilmnenud. Kui jätta kõrvale nõustamist vajanute osatähtsus soo lõikes. Ka üldine hinnang nõustamisele Saku vallas on hea. Vaid kokku 6% kõigist vastanud noortest hindas nõustamist halvaks või pigem halvaks (vt. Joonis 11).

Joonis 11. Hinnang saadud nõustamisele

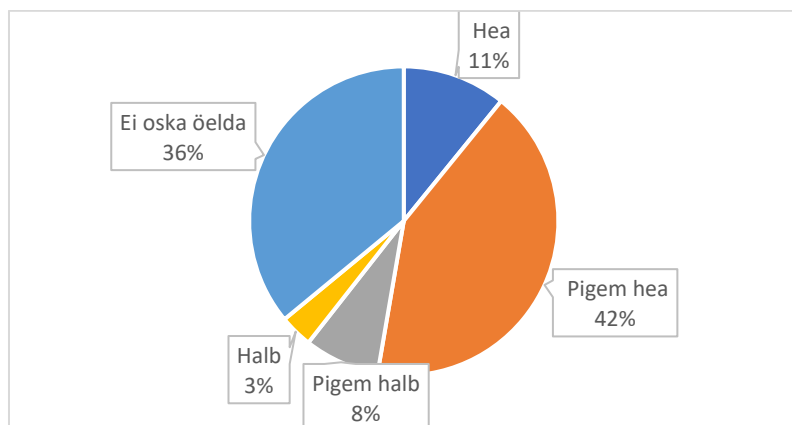

Ka siin ei ilmnenud märkimisväärseid soolisi ja vanuselisi erinevusi, kui välja arvata nõustamist vajanute osatähtsus soo lõikes.

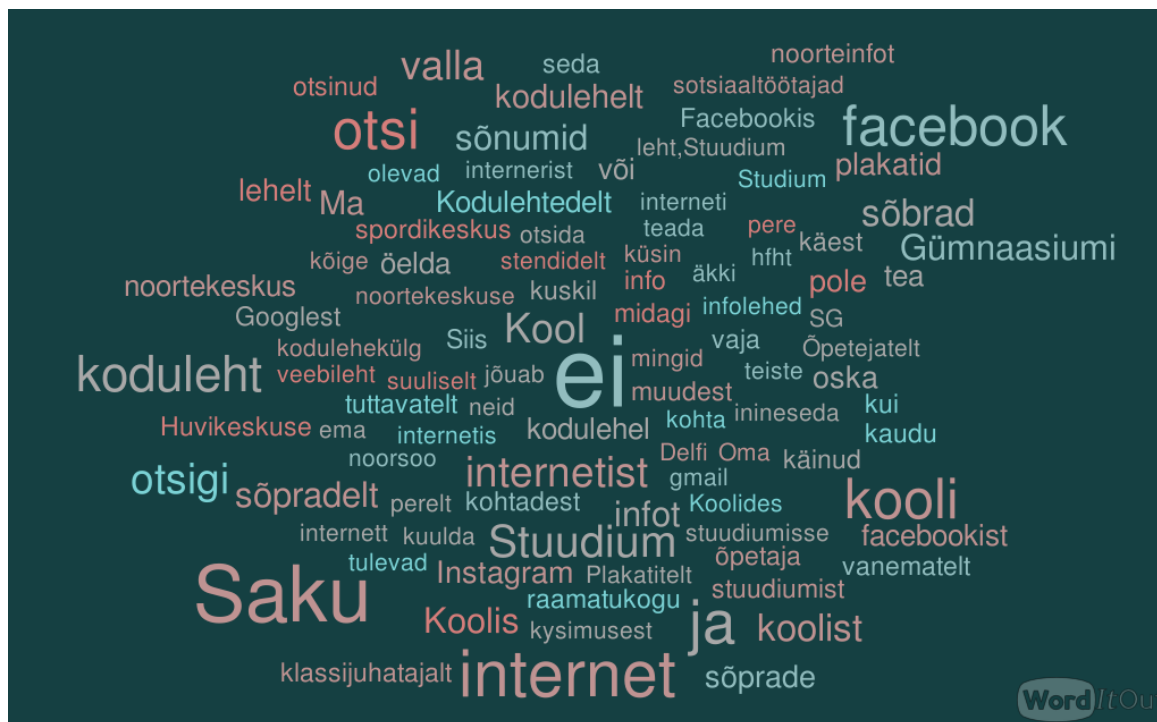
Noortele suunatud info kättesaadavus ja noorte kaasamine Saku elu puudutavate küsimuste lahendamisse

Noori puudutava ja vastajale vajaliku info kättesaadavust Saku vallas pidas üle poole vastanud noortest kas heaks või väga heaks. Samas oli küllaltki palju ka neid, kes selles küsimuses oma seisukohta öelda ei osanud (vt. Joonis 12).

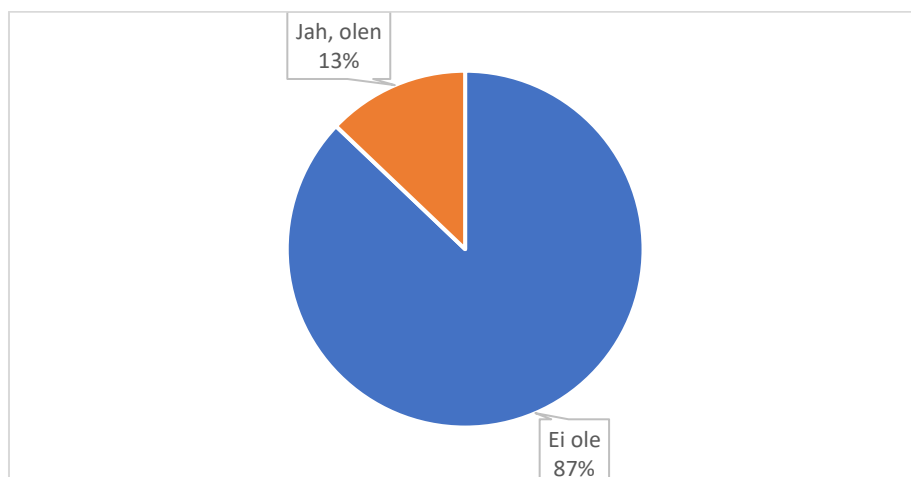
Joonis 12. Hinnang noori puudutava info kättesaadavusele

Sõnapilve graafik 5. Noorte poolt kasutatavad infoallikad

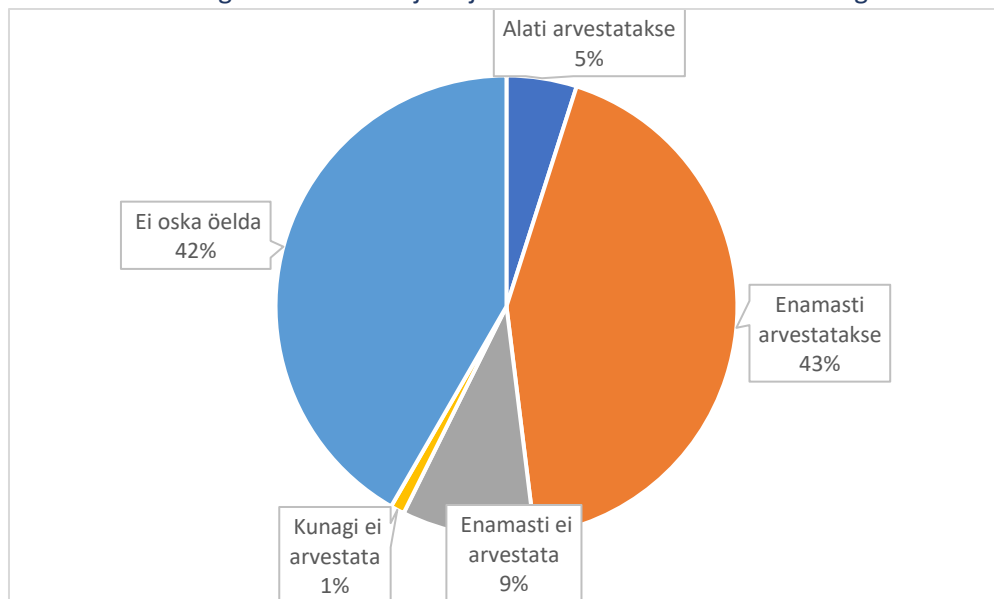
Joonis 13. Osalus kodukoha ja noorte tegemiste aruteludel või kujundamisel

Soo lõikes erinevusi polnud, kuid vanematest noortest oli eelpooltoodud tegevustes osalejaid siiski pisut enam. Need noored, kes olid siiski osalenud nimetasid näiteks osalust noorteosaluse kohvikus ja koolitusel, samuti õpilasesinduse töös.

Noored jagunesid sisuliselt kahte leeri selles osas, mis puudutas Saku vallas noori puudutavate otsuste tegemisel laste/noorte huvide ja vajadustega arvestamisega. Nimelt oli ligi pool nii neid, kes ei osanud selle kohta midagi öelda, kui ka neid, kelle arvates enamasti noorte huvide ja vajadustega arvestatakse (vt. Joonis 14).

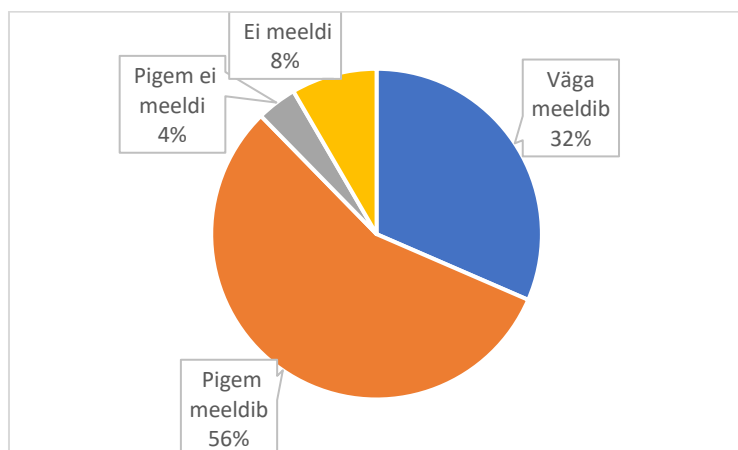
Joonis 14. Hinnang noorte huvide ja vajaduste arvestamisele otsuste tegemisel

Nooremate seas oli oluliselt enam neid, kes ei osanud seisukohta öelda, vanemate seas aga jällegi neid, kelle hinnangul noorte huvide ja vajadustega arvestatakse. Ka oli poiste seas oli enam neid, kes oma seisukohta öelda ei osanud.

Valdav osa noori oli rahul Saku vallas elamisega. Kolmandikule noortest meeldis väga ja üle poolte hindas elamist pigem meeldivaks. Vaid kümnendik vastanud noortest polnud rahul Saku vallas elamisega.

Joonis 15. Rahulolu Saku vallas elamisega

Vanuse ja soo lõikes märkimisväärseid erinevusi antud hinnangutes ei olnud. Need vähesed noored, kes märkisid Saku elukohana mitte meeldivaks töid välja näiteks halbu transpordiühendusi, halbu seltskondi pargis ja seda, et Saku on väike koht.